

טיב הקהילה

ב"ד

פר' שופטים
ז' אלול תשפ"ב

המנים לפי אופק דרושים

זמן הדלקת הנרות ומרצ"ש

הדרה"ג 6:26
מוצש"ק 7:38
ר"ת 8:18

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א' 8:40 | סוח"ת א' 9:59
סוק"ש ב' 9:24 | סוח"ת ב' 10:29

המנים לפי שעון קיץ

גילוי מס':
637

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

דע את האויב!

צדק בפיו אין זה סיבה להתפעל, גם כעת עלינו לקיים את מאמרו הכתוב 'אל ירך לבבכם' ולהמשיך הלאה בשאיפתנו וביגיעתנו להתעלות במעלות העבודה.

ועלינו להעזי פנינו מול יצרנו ולהטיל דופי בה'כשרים' שלו, כי זאת עלינו לדעת שכדי שיהיה האדם כשר באמת מוטל עליו לשבת על התורה ועל העבודה, וכל יציאה לחובה של עיר מביאה לידי מכשולים חמורים כך שגם אם ה'ריקנים' שבישראל הם מלאים מצוות, אין בכך הוכחה שהוא באמת ירא את ה'...

באותה תחבולה כבר נהג היצר בזקיניו יעקב, גם אותו ניסה לפתות כי די בכך שיהיה 'צדיק' כעשוי, וכפי שרואה כל מעיין בתולדותיהם של יעקב ועשיו, דהנה מתחילה מעיד הכתוב (בראשית כה, כז) שכשנתגדלו הנערים היה עשיו 'איש יודע ציד', ויעקב היה 'איש יושב אהלים', משמעות הדברים הם, שיעקב היה ספון באהלה של תורה ושם עבד את בוראו על התורה ועל העבודה, ועשיו בילה את ימיו ביערות כדי לצוד ציד ולהתענג על הבשר. אולם בפועל אנו רואים שדוקא עשיו היה זה האהוב על יצחק, כמאמר הכתוב (שם כח) 'ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו'.

מציאות זו גרם ליעקב נסיון גדול, והתחיל להרהר שמא אין הקב"ה חפץ בעבודתו, ושלא מוטל עליו לעקוב אחר עשיו ולעשות כמתכונתו? שהרי אליו מאיר הצדיק את פניו... וכפי שרואים אנו בספר הקדוש 'אור החיים' על מאמרו הכתוב 'ויוד יעקב נזיד' (שם כט) שסיבת הדבר שגרם ליעקב לשנות דרכו ולהתעסק בבישול מאכלים, היה זה מסיבת הספיקות שנתעוררו אצלו בראותו את הארת פניו של יצחק לעשיו, ועל כן ביקש גם הוא לעשות מטעמים לאביו, שמא באמת זהו הדרך שיבור לו האדם.

דבר זה אירע שנתיים אחר שנתגדלו ופנו איש לדרכו, [שהרי הפסוק 'ויגדלו הנערים היה כשנעשו בני י"ג, והכתוב 'ויוד יעקב' היה ביום שנסתלק אברהם ובו ביום נתמלאו להם חמש עשרה שנה]. אולם אנו רואים שאחר שראה הקב"ה את התלבטותיו של יעקב ביקש להאיר לו את הדרך, ותיכף עוד באותו יום גילה לו מיהו באמת עשיו, כי כבר בעודו מבשל את בישולו הופיע עשיו וביקש מיעקב 'הלעיטני נא מן האדום האדום הזה' (שם ל), וכפי שמפרש שם רש"י, שאמר לו עשיו: 'אפתח פי ושפוך הרבה לתוכי'... ויעקב הבין מכך שההשגחה סיבבה זאת כדי לחזקו שימשיך הלאה בדרכו ולא ישיים את דעתו לטעותו של יצחק, ואכן מאז התחזק בדרכו משך עוד ארבעים ושמונה שנה. [שאז בהיותם בני ס"ג ביקש יצחק לברך את עשיו, ואחר התחבולה שעשה יעקב הבין יצחק מיהו הצדיק האמיתי, כמובא בחז"ל].

וזהו שאמר הכתוב הלאה 'על כן קרא שמו אדום', ודבר זה טעמא בעי, על מה ולמה הוצרכו להוסיף לו שם על שמו, ובנוסף למה יקבעו את שמו על שם איזה אמירה שנפלטה מפיו? אך דוק ותשכח שהכתוב אמר בלשון יחיד 'על כן קרא שמו אדום', אחד היה שראה לנכון לקרוא כך, והיה זה יעקב, שידע שעוד רבות בשנים יכול היצר לפתותו ללכת בעקבותיו של עשיו, ולכן עשה לו אות וסימן לזכור אותו יום שבו נתגלה קלונו של עשיו... באותה מידה מוטל גם עלינו להתנהג, עלינו לדעת את המכשולים שהם מנת חלקם של ה'כשרים' של היצר ולחוקקם לזכרון כדי שלא להימשך אחריהם.

כי תצא למלחמה על איבך וראית סוס ורכב עם רב מפקד לא תירא מהם כי ה' אלקיך עמך המפקד מאריך מצרים: והיה כקרובכם אל המלחמה ונגש הכהן ודבר אל העם: ואמר אלם שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם: (כ, א-ג)

ופירש"י: אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו - ארבע אזהרות כנגד ארבעה דברים שמלכי האומות עושים. מגיפים בתריסיהם כדי להקישן זה לזה כדי להשמיע קול שיחפזו אלו שכנגדם וינוסו, ורומסים בסוסיהם ומצהילין אותם להשמיע קול שעטת פרוסת סוסיהם, וצווחין בקולם ותוקעין בשופרות ומני משמיעי קול:

נהנה תודתנו היא נצחית, ובהכרח שגם הדברים שאינם נהוגים בימינו באים להורות לנו על עוד דברים הנרמזים בהם. ולכן כשאנו הוגים בתורה מוטל עלינו להתבונן בכל אלו המקראות מהו המכוון בהם לימינו אנו.

והנה בבואינו במקראות אלו רואים אנו שהתורה מטיבה עמנו וביודעה שאויבינו מייצגים את עצמן כגיבורים כדי להפחיד אותנו היא באה ומגלה אותנו שאין כאן כי אם תכסיס, כלומר עושים כמה וכמה תחבולות כדי להטעות את העין שמדובר בגיבורים עצומים, וכפי שרש"י מביא משמיעים ארבעה מיני קולות כדי להפחיד את הלוחמים נגדם, אולם האמת היא שמדובר בהבל בלדים ממש, על כן דעו מי הוא האויב ואל תראו ואל תערצו מפניהם. ומלבד מה שהכתוב מודיענו שאין בהם ממש הוא מבשרינו שאנו הם אלו העתידים לנצחם, כיון שה' אלקינו עמנו, וכימי צאתנו מארץ מצרים יראינו עוד נפלאות.

וכיון שהתורה היא נצחית יכולים אנו ללמוד מכאן גם כן לענין מלחמת היצר הקיימת גם בימינו אנו, וכפי שאכן רואים שגם היצר הולך בתחבולה זו, גם הוא מנסה לרמות ולייצג את הריקנים שבישראל כאנשים נכבדים כדי לפתות את המשתוקקים להתעלות בעבודת ה' שיהיו גם הם כמותם, הוא פונה לאלו ואומר להם: ראה אין שפלוני ואלמוני הולכים בשרירות לבם, וטוב ויפה להם, הם נהנים מהעולם הזה, וגם יוטב להם לעולם הבא, שהרי בסופו של דבר הלוא הם מתפללים ג' תפילות מידי יום, וגם נותנים 'פרוטה' לצדקה, ועושים עוד איזה מצוות ואפילו מדקדקים בהן, עמוד והתבונן אין הם מחזרין אחר ארתוג נאה, ואין מסייעין אותם מן השמים להשיג את משאלתם, עד שהכל מפליאים את הארתוג המופלא שגיע לידם. ואם כן עשה גם אתה כמותם, ותזכה גם אתה לשני שולחנות, עזוב את כותלי הישיבה, וצא בשווקין וברחובות, ועסוק במשא ומתן, ותסתפק כמותם בשיעור בין מנחה למעריב, והנך מאושר.

תחבולה זו היא כאמור ממש כעין תחבולת הגויים הנכריים, כשם שהם מנסים לייצג את עצמן כגיבורים כדי להחליש דעתן של ישראל ולהחזירן לאחוריהם, כך מייצג היצר את צדקת דרכו כדי להחליש דעתן של הלוחמים עמו וחפיצים בשלימות העבודה, ותקוותו שיתונו גם הם מהחלשתם אחר שישכילו ויבינו שלחנים הם ממקורו את ימיהם.

אולם עלינו להקיש 'מלחמת האומות' ל'מלחמת היצר' ולדעת כישם שהתורה מודיעה לנו שתחבולת הגויים היא רק אחיזת עינים ואין לנו להתפעל מזה, כך הוא גם כן בתחבולת היצר, עלינו לדעת ששקר מעיד בנו היצר, ואלו האנשים שהיצר מייצג ככשרים גם אם במידת מה יש

טיב המערכת

לא כן נתן לך ד'

ילד קטן עומד על כסא במטבת הוא מביט היטב לצדדים ומוודא שאין איש רואה במעשיו, הוא מושיט את ידו אל ארון הסמטקים אבל אז הוא נזכר שהוריו אינם מרשים לקחת לבד סמטקים מהארון בלי רשות הוא מושך את ידו לאחור, אבל הרצון לאכול סמטק מושך אותו והוא שוב מושיט את ידו אל הסמטק הנחשק, ואז הוא נזכר שוב שאסור לקחת מהארון סמטקים ללא רשות ושוב הוא מושך את ידו, לבסוף הוא התגבר ולא לקח סמטק מהארון, ובכל אותה העת עמדה אמו והביטה מרחוק וכשראתה שהוא התגבר ולא לקח סמטק החמימה לו על התגברותו, ונתנה לו את הסמטק שכל כך רצה, וגם פרס על התגברותו.

התורה הקדושה מזוהרה אותנו לא תלמד לעשות כתועבות הגויים ההם, אלא 'תמים תהיה עם ד' אלקיך, ומדוע? 'כי הגויים האלה... אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו, ואתה לא כן נתן לך ד', ומפרש"י לא כן נתן לך הקב"ה לשמוע אל מעוננים ואל קוסמים שהרי השרה שכינה על הנביאים ואורים ותומים, כוננת דברי רש"י שאסור לישראל לילך אל המעוננים והקוסמים שהרי לישראל יש את האורים ותומים והנביאים שהם זה לעומת זה נגד כוחות הטומאה ומה לאיש ישראל לחפש אצל הגויים וכוחות הטומאה כשיש הכל גם בקדושה וידועים דברי הגמרא שעל כל דבר שאסר לנו הבורא נתן לנו לעומתו בדומה לו דבר המותר, כי זה לעומת זה עשה אלוקים.

כולנו ילדים קטנים של הקב"ה והוא רואה אותנו בכל רגע ורגע, וגם את הנסיונות שלנו הוא ברא והוא נתנם לנו, והוא מביט עלינו לראות אם נעמד בנסיונות וכשיהיה עומד בנסיון ומתגבר על תאוותו, הקב"ה רואה אותו ונתן לו את רצונו בהיתר, שהרי זה לעומת זה עשה אלוקים, ובנוסף לכך הוא מוסיף לו שכר על התגברותו, שהרי הקב"ה אומר 'אין אדם שומע לי ומפסיד'.

(ע"פ טיב התורה - שופטים)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני קבלת קהל 100024-0534

טיב
הודעות

י"ד הועדה הרוחנית ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

פסוקי דזמרה – מעלתה וסגולתה

ויספו השטרנים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הירא ודרך הלכב ילך וישב לביתו ולא ימס את לבב אהיו כלבבו: (כ, ח) ופירש"י: הירא ודרך הלכב - רבי עקיבא אומר כמשמעו, שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה. רבי יוסי הגלילי אומר הירא מעבירות שבידו.

להיות זהיר גם מעוון קל

הנה בירושלמי גרסינן שהסח בין ישתבח לברכת יוצר עבירה היא בידו, וחוזר על כך מערכי המלחמה. ולפי פשוטו יכולים לומר שכוונת הירושלמי היא כעין כוונת רבי יוסי המובא כאן ברש"י, אלא שרבי יוסי סתם ולא הגדיר את החטא שבסביבתה ראוי שיתייא האדם מן המלחמה, והירושלמי מפרש שלא יעלה האדם על דעתו שהמכון הוא רק על עוון חמור שכפרתו תלוי ביד' מיתות בית דין, אלא גם כשמדובר על עוון קל כעין זה הסח בין ישתבח ליוצר היא כבר סיבה מספקת להתיירא מן הפורעניות, כי גם זה הוא מרידה במלכות שמים, ומעוררת דינים על האדם. וכשמבטבונים בדבר זה מתעוררת היראה בלבו של האדם, בהכירו בחומרת כל עוון, ובראותו איך שדיני נפשות תלויים גם בהחטאים הקלים.

האיסור לשווח בין 'ישתבח' ל'יוצר' והטעם

אולם כשרואים את לשון השו"ע (סימן נד סעיף ג) כשמביא את ההלכה שאסור לדבר בין ישתבח ליוצר, אנו רואים שיש בדבר גם נימוק וטעם מיוחד, ולא בכדי נקט הירושלמי חטא זה דוקא. דהנה זרכו של השו"ע תמיד הוא לכתוב רק את האסור ואת המותר, ואינו מביא פרטים נוספים מלבד עצם ההוראה, ואם כן היה מן הראוי שיקצר גם כאן בלשונו ויכתוב רק שאסור לדבר בין ישתבח לברכת יוצר, אולם בפועל אנו רואים שהאר"י בלשונו וכתב את כל תוכן אמרו של הירושלמי חז"ל: 'המספר בין ישתבח ליוצר, עבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה', ונשאלת אם כן השאלה, למה באמת חרג כאן מדרכו? לשם מה ראה לנכון לציין בחיבורו גם את הפרט שחוזרים על כך מעורכי המלחמה? מה עוד שמדובר מדבר שאינו נוהג כהיום כלל...

הדברים מתיישבים מלשונו של ה'משנה ברורה' (ס"ק ה), שם מציין בתחילה את מקור הדברים מן המקרא שלפנינו ומדברי חז"ל, ולאחר מכן מביא את דבריו של ה'אליהו רבה' שמתוכם אתה למד את ענינו של אמירת הפסוקי דזמרה, והא לך לשונו: 'ה'אליהו רבא' כתב בשם ה'מטה משה' שהקליפות מבטלים לעלות התפילה, ועל ידי 'פסוקי דזמרה' מכריחים אותם, וכששח חוזרין עליה בשביל העבירה הזאת, אותם הגדודים שהם מעורכים מלחמה בינו בעוונותינו הרבים, על כן ראוי שלא לספור עכ"ל.

ואעתיק לפניך גם את לשון ה'אליהו רבה' גופא, ח"ל: 'מעורכי המלחמה וכו'. פירש מטה משה (סימן נג) ד"ל אותם גדודים שמעורכי המלחמה שלא יקובל תפלתו, ונתפורו ע"י פסוקי דזמרה, וע"י ששח חוזרים לעכב תפלתו עכ"ל.

קבלת התפילה לרצון ע"י שמקרימים 'פסוקי דזמרה'

מתוך דבריו אנו רואים שמלבד מה שדיברו חז"ל מ'עורכי המלחמה של מטה' דיברו גם מ'עורכי המלחמה של מעלה', כשאדם מישראל רוצה לקיים מצוות 'קריאת שמע' ו'תפילה' באים מקטרגים ומעכבים את תפלתו, באמרו: מיהו זה האיש שדבריו יעשו רושם? הלא הרבה לחטוא ולמרוד במלכו, וכעת יכנסו דבריו ובקשותיו לפני ולפנים?! וכי זוהי הגמול הראוי לפשועים ומורדים?!

טענה זו היא טענה חזקה מאוד, ובדין היה שיסתמו בסיבתה את שערי התפילה, אולם בני ישראל החפצים למצוא דרך לעליית תפילותיהם המציאו תחבולה המכרחת את המקטרגים להשתתק, והיא: 'סיפור שבחו של מקום', על כך אין המקטרגים יכולים לעשות מאומה, כי כל טענתם היא על התפילה שיש בה הרבה בקשות, על כך יש צדק בדבריהם, כי למה יטיבו עם המורדים, ועוד יתנו להם פתחון פה לבקש את משאלותיהם, אולם אין בכך צדק למנוע את כבודו של הקב"ה, כשנאמר דהו רוצה לשבח את הבורא ולהגדיל כבודו, יהיה זה מי שיהיה, אין שום צדק לעכב בעדו, להיפק, זה המעכב הוא בגדוד 'מורד במלכות שמים', ולכן המקטרגים העומדים מוכנים לקטרג על תפילת האדם, בראותם שהוא פותח בדברי שבח הם יראים מאוד לעכב זאת, ומרוב יראתם בורחים לכל הרוחות ובלבד שלא יחשדו בהם שרצו לעכב את כבוד הבורא, ואז זוכה האדם לשבח את הבורא, וכל עוד שאין האדם מפסיק את דבריו יראים המזיקים מלהתקרב אליו כי אינם יודעים אם עדיין עומד בשבחו, ומתוך כך נכנס האדם גם לתפילתו מבלי שיהיה מי שיעכב בעדו. אולם, כשאדם גומר את שבחו ומפסיק בדיבור, מבחינים בכך המקטרגים, הם יודעים שאת השבח כבר גמר, וכעת מגעת חלק התפילה, ומיד נאספים, ועומדים על מעמדם ועל טענתם, וכאן הם מנצחים ר"ל, וכלי זיינו של האדם אינם עומדים לו וחוזר מערכי המלחמה.

כעת אכן מבינים למה ראה השו"ע לנכון לציין זאת, המחבר שמטרתו בחיבורו הוא לזכות את האדם ב'סור מרע ועשה טוב' ראה צורך להודיע את האדם כי מלבד מה שאסור לו לדבר בין ישתבח ליוצר, הוא מפסיד גם את ה'פסוקי דזמרה' שכל תכליתה היא לגרש את המקטרגים.

לאור כל האמור ראו ונכון מאוד לכוין היטב באמירת ה'פסוקי דזמרה' מאחר שרק מתוך הכוונה ייחשבו הדברים כמי שעוסק בשבחו של מקום, ובזכותה נזכה שיתבקלו תפילתו לרצון.

כמעלת הכוונה ב'פסוקי דזמרה' בימים הנוראים

ובעמדינו לפני הימים הנוראים מן הראוי להעתיק את דבריו של בעל ה'יושר דברי אמת' אודות ענין הג"ל בימים הנוראים, ח"ל: 'ועוד צריך אני לעוררך ולהזכירך ולהזהירך, אף שכבר ידוע הוא לך אבל להזכיר אני צריך, בענין התפלות של ראש השנה ויום הכפורים, שהעולם אומרים אותם באמת בהתעוררות גדול, אך עיקר מגמתם שהם התפילה הסדורה, בפסוקי דזמרה וקרבנות וקריאת שמע ותפילה, הם אומרים במרצה כמו בכל השנה. ואינם יודעים כי זה העיקר הזה התוספות, ולא יקבל התוספות בלתי העיקר, עיי"ש המשך דבריו.

השי"ת יעזרונו שיתבקלו תפילתו לרצון לפני אדון כל, ונזכה לשנה טובה ומתוקה, ולשנת גאולה וישועה.

הלכות חודש אלול (המשך)

לדוד ו'אורי וישעי'

ט. בעשרת ימי תשובה אומרים יותר מעשרה מזמורים בכל יום, כדי לגמור ספר תהלים פעם שלישית קודם יום הכפורים (שס).

י. כתוב בספרים דהרגיל בתהלים דוחה כל מיני פורעניות ופגעים רעים מעליו ובני ביתו ומשפחתו וכל דורו, ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות טובות והצלחות ורחמים וחסדים, ואין לך דבר להגין מפני המזיקין כאמירת קדיש על תהלים, וצריך לומר תהלים במתון ולא לחטוף הפסוקים (אלף המגן שם סקט"ז).

יא. אע"פ שלכתחילה אין ללמוד מקרא בלילה (עיי' שער"צ סי' ר"ח סק"א), מכל מקום י"ל שאין שום קפידיא על אמירת מזמורי תהלים בלילה לכו"ע, דכיון שקבע השי"ת שאמירת תהלים יהיה חשוב כנגעים ואהלות, א"כ ה"ו נחשב כלימוד משניות שזמנו בתחילת הלילה, ואולי אין קפידיא כשאומרים בעשרה, ועיקר הקפידיא הוא על לימוד המקרא, וכן נוהגין לומר מזמורים אחר מעריב, וגם נהגו רבים ושלמים ע"פ האר"י לומר ארבע מזמורים הראשונים שבתהלים בלילה קודם השינה (אלף המגן שם בעשרה בשם ה"ר"ק מנכ"ס ש"א סי' ר"ח).

יב. י"א דבחודש אלול מותר לומר תהלים בתחילת הלילה (אמרי פתח שער ד שבת ומעידים את ס"ג).

תיקוני זוהר

יג. יש נוהגין ללמוד כל התיקונים של הזוהר הקדוש בימים האלו, ומתחילין ב"ר"ח אלול ומסיימין ביום הכיפורים (אלף המגן שם סק"ז, כ"ח סק"ז).

למען משיחה בטילה בימים אלו

יד. רבים וכן שלמים נוהגים שמקבלים עליהם מ"ח אלול שלא לדבר שום שיחת חולין, ואשרי חלקם, כי אין כל דבר בעולם לטהרת הנפש כמו בלימת פיו משיחה בטלה (יסוד וחסד העבודה שער המים פ"ד).

טו. כתוב בספר אחד שכשאדם רוצה להתנדב תענית, טוב יותר שיקבל תענית מן הדיבור ממה שיקבל עליו מן האכילה, כי ממנו לא יהיה לו נזק לא בגופו ולא בנשמתו, ולא יחלש ע"י, וכעין זה כתב הגר"א באגרותו שצריך האדם לייסר עצמו לא בתענית וסגופים כ"א ברסן פיו ובתאותיו וזהו התשובה וכו' (פ"ב סי' תקע"א סק"ג).

עיקרה של תשובה לימוד תורה לשמה

טז. עיקרה של תשובה היא לימוד תורה לשמה [אחר החיטה והחיזוי על העונות], כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ויקרא פ"ב א) היה רגיל לקרות דף אחד וכו', והנה הגם שהתשובה מועלת בכל עת, עם כל זה ימים המסוגלים הם מראש חודש אלול עד יום הכיפורים (אגרא דכלה פ"ר ר"א).

א. נוהגין לומר מראש חודש אלול עד לאחר שמיני עצרת אחר גמר התפילה בבוקר ובערב את המזמור לדוד ד' אורי וכו', ואומרים אותו לאחר תפילת שחרית, ובערב לאחר תפילת מנחה, ואומרים אחריו קדיש, וביום שיש בו מוסף אומרים אותו לאחר גמר תפילת שחרית קודם אין כמון, וכשאומרים אותו בראש חודש יש להקדים אמירת ברכי נפשי ושיר של יום (מס"א תקפ"א ס"ו, מ"ב סק"ג). ויש נוהגין לאמרו אחר תפילת ערבית (אלף המגן שם סק"ג), וכל אחד יעשה כמנהגו (קצה המטה שם סקט"ז).

ג. אם מנהגו לאומרו במנחה, ומתפלל ערבית עם ציבור שאומרו בערבית, י"א דעליו לאמרו שנית עמהם (ה"ל"ש פ"א ס"ב בהערה).

ג. ויש להפסיק באמירת קדיש בין שיר של יום לאמירת מזמור זה, כדי שלא יהא נראה שגם זה הוא משיב של יום (מס"א ס"ט).

ד. יסוד המנהג ע"פ מה שנאמר במדרש שוחר טוב: אורי ב"ה, וישעי ביה"כ, ואח"כ כי יצפנני בסוכה שהוא רמז לסוכות (אלף למטה שם סק"ג).

ז. וכל האומר מזמור זה מ"ח אלול עד לאחר שמחת תורה ערב ובוקר דבר יום ביומו, אזי הוא מובטח שמוציא שנותיו בטוב ויערב לו, ואפילו גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטל, ומעביר מעליו כל המקטרגים ושטנים ומארי תריסין, ומבטל מעליו כל גזירות קשות ורעות, ויוצא בדימוס זכאין בדין, ועי"ז יכניע כל המקטרגין (סידור האר"י רבי שבתי).

תהלים

ז. נוהגין לומר עשרה מזמורי תהלים בציבור בכל יום מימי החול של חודש אלול לאחר התפילה, ומתכוונים לגמור שני פעמים כל ספר תהלים קודם ראש השנה, שהוא כמנין כפ"ד (מס"א שם ס"ח, מ"ב סק"ד).

ז. ומתחילין לאחר ראש חודש, כדי שיוכלו לומר יהי רצון שאחר אמירת תהלים בשלימות עם התחנונים. ואחר היה רצון אומר קדיש יתום. ואם אין עשרה בשעת אמירת תהלים וממתנים עד שיבוא אחד להשלים עשרה לומר קדיש, אזי ימתנו מלומר מזמור אחד ויאמרוהו לאחר שישלימו עשרה ויאמר קדיש (שס).

ז. ביהי רצון שלפני אמירת תהלים כתוב עד מלאת ימי שנותינו בהם שבעים שנה, והיא שפת יתר וראוי לדלג התיבות "בהם שבעים שנה". וביהי רצון שאומרים אחר תהלים כיון שאין אומרים ספר שלם, לכן יש לומר הנוסח בזכות מזמורי תהלים שקראנו לפניך בזכות פסוקיהם ותיבותיהם ונקודותיהם וטעמיהם ובזכות השמות הקדושים וכו'.

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

אבא נשאר אבא

מעשה ברבי הערשליה מספינקא שהיה אדמו"ר גדול בחו"ל כאשר רקד עם הספר תורה בהקפות של שמחת תורה. באמצע ההקפות שמע הרבי קול רעש שנשמע כמומה רבתי שהתפתח בבית הכנסת, הוא סובב ראשו לכיוון הרעש וראה שאכן יש מריבה בקצה בית המדרש, על אתר מסר הרבי את הספר תורה ליהודי אחר שימשיך לרקוד עם הספר תורה ופנה לאזור הקטטה.

במקום הקטטה ראה את בנו שהיה בחור צעיר מתקוטט עם יהודי זקן כאשר כל אחד מהם מנסה לגבור בקולו על השני ואנשים נוספים סביבם מלבים את האש כאשר כולם מצדדים בעמדת הזקן. הרבי התערב לטובת בנו הצעיר ופנה לזקן בבקשה ממנו שאם לא יכול להפסיק שיעזוב את בית המדרש.

לאחר מעשה כאשר הכל נרגע והזקן פוּס והכל שב על מקומו בשלום פנו אל הרבי שילמד אותם כיצד קרה שהרבי צידד בבנו בצורה כה קיצונית ולא ניסה אפילו לפשר ביניהם בשעת מעשה? ענה הרבי ואמר: "שמעתי קול מריבה, הבטתי וקלטתי שכולם יצאו נגד בני ואף אחד לא ניסה להגן עליו ולהבין את אשר על ליבו. באותו רגע החלטתי להפשיט מעלי את האיציטלא של הרבנות! פשטתי מעלי את האדמו"רות, הנחתי את ההקפות בצד וניגשתי לבני להיות לו לאב! במצב כזה שכולם תוקפים הרגשתי שהילד צריך לדעת שיש לו אבא שתומך בו ויהיה אבא שלו ויהי מה!!!"

[כמוכן שאחר כך טיפל בו כראוי, ואכמ"ל].

סיפר את הסיפור מורינו הרב גמליאל שליט"א ואמר שקיבל עדות מיהודי שבנו ירד לגמרי מהדרך ועזב הכל. אותו יהודי כששמע את הסיפור התרגש מאוד ופנה לבנו ואמר לו: דע לך בני דבר אחד. אני רוצה שתדע ותפנים היטב בליבך, לא חשוב היכן תהיה ובאיזה מצב שתהיה, זכור וזכור שבכל מצב שתהיה אני אבא שלך!!! אני הייתי אבא שלך כתינוק וכילד ואשאר אבא שלך תמיד!!!

לא חלף זמן קצר והילד חזר בתשובה שלימה ולימים אמר שהמשפט הזה חולל בו מהפך. כמה מתאים מעשה זה לחודש אלול. ה' שהוא מלך מלכי המלכים הוא אבא שלנו! ואם נרצה אז הוא מוכן גם לשמש כדוד שלנו העיקר שנתקרב אליו ונזכה לכתיבה וחתימה טובה...

מודים אנו בפה מלא שאין אנחנו מספיקים להודות לך, אבל בעומדנו כבר בתפילת ההודאה עצמה והתעוררה הנשמה בתהלהבות עצומה, שוב אין אנתנו יכולים להחזיק עצמנו שלא להודות, ומעצמה יוצאת השאגה: "כי כל פה לך יודה, וכל לשון לך תשבוע וכו'".

אולם בספר הקדוש "בית אהרן" זי"ע פרשת תצוה כתב בתוך הדברים בלשון קדשו: "ולא כהחסידיים השוטים המחפשים ומצפים להתלהבות וכו'". עיין שם. - זהו לשון מופלא הצריך הבנה, שנקראים משום כך "חסידיים שוטים", וכי מי אינו רוצה ומחפש התלהבות? - דבר זה צריך ביאור במאמר בפני עצמו, והארכנו בו בחסדי ה' במקומו. [מאמר ביאור בסוף בית אהרן בפני חברות המבורים חסידי 'פנינסק-קארלין' (פרשת תצוה), עיין שם].

אבל על כל פנים זאת למדין אנו מדברי קדשו, שצריך לעמוד ולהתייגע היטב בעבודת הבורא, בעבודה השחורה והקשה... ולא לחפש ולחשוב רק בענין רגשי ההתלהבות, אלא ידליק הוא מצידו ויבעיר את נר ה' נשמת אדם, על ידי דבטיש בה טובא כדאינא זוהר הקדוש (ח"ב ע"ב ע"ה), ואחר כך כבר תהיה "השלהבת עולה מאליה".

ועל כך אמר הכותב (שמות טו, כ"א) כלפי העלאת נר תמיד שבנשמת ישראל נר ה' פנימה: "יערוך אותו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני ה', חוקת עולם לדורותם". לומר שזו העבודה היא 'חוקת עולם לדורותם', בכל הדורות כולם גם בדורות חשוכים, ובחגיגת 'חוקה' גם כשאין מרגישים החשק והרצון וההתלהבות. על דרך שהביא שם בשם אביו כ"ק אדמו"ר מוה"ר"ש זצוק"ל, "כתית למאור" (שם טו) יש לכתות עצמו 'כתית' הדק היטב [ע"י ברכות (ט"ז) כתות עצמם ט"ז], עד שיזכה ל'מאור' שבה שיחזירנו למוטב.

ולכן יש לערוך אותו 'מערב עד בוקר', מתחיל 'מערב' היא בחינת החשכות בעבודה הקשה - 'עד בוקר', עד שמעצמו תגיעו בחינת 'בוקר', שיאירו לו התורה והמצוות בתמידות, ומאליה תהיה השלהבת עולה לדורות עולם, עיין שם עוד שנתבאר באריכות.

וסיפר הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א, שלפני רבות בשנים עוד בטרם קום המדינה, בהיותו פעם אחת בכותל המערבי ראה שהגיע אל הכותל איש יהודי אורח מחוץ לארץ, שניכר עליו שהיה נרגש מאד מן הביקור. הוא נעמד להתפלל בכותל על ידו, פתח והתחיל באמירת ספר התהלים, מתחילה לא היתה ניכרת שום התעוררות באמירתו, הוא נראה יהודי פשוט ואמר את התהלים בפשיטות כהרגלו, ובלא שום התעוררות ניכרת [לא ה"ל ח"ל].

והנה לפתע לאחר שסיים את כל ספר התהלים והגיע לשני הקאפיטלעך האחרונים במזמורי הללוקה, נפתח פתאום סגור לבבו, הוא החל לבכות בהם בהתרגשות גדולה, והתגבר בכיו כל כך עד שפשטו לא היה יכול לעצור בעצמו בפסקי ההלל לה', ובכה נוראות מאין הפוגות בהודיה ושבח לפני המקום ברוך הוא. וזאת היה אחר שכבר אמר מקודם הרבה פרקים שיש בהם השתכחות הנפש.

ואמר הגה"צ שליט"א, שאף שיש כבר מה המעשה יותר מחמישים שנה עדיין המעשה לנגד עיניו, ובכל פעם שנוכר מה יש לו התעוררות גדולה מזה. שלמד מכאן שאין האדם צריך לדחוף בכוח את ההתרגשות, רק להתפלל כראוי וכיאות ובכונת הלב, כדרך שהיה אותו אדם מתפלל כדרכו, וההתעוררות מעצמה תבוא, אם רק יכוון לבו לטובה. כי אותו יהודי היתה הכנה מאוד בלבבו לתפילה בכותל המערבי, אחו כל טרחת הדרכים שעשה במדינת הים, ולאחר כל אותם מזמורים שאמר הרבה זכה שתדילק השלהבת מאליה בליבו. הגם שאותם מזמורים אומרים מדי יום ביזמו בפסקי דמורה, ואולי אף יש קאפיטלעך יותר מרגשים בתהלים, אין זה מעבודתו של האדם מתי יבוא הרגש ומתי תבוא ההתלהבות, רק להתפלל בכונה ומעומא דליבא, כד"ל (דברים י"ד, ט"ז) "ולעבדו בכל לבבכם".

אחד הנגיזים הגדולים והנכבדים שבארצות הברית רכש לעצמו 'מטוס פרטי' מן המפוראים והמשוכללים ביותר, לצרכי טיסותיו הרבות על פני מדינות שונות בעסקי המסועפים ברחבי תבל. מטוסים אלו תואמים במיוחד עבור 'אנשי עסקים' ומפלייתם, משרתים ויועצים, עורכי דין ומזכירים, וכל שאר 'עושי דברו', שכל צרכיהם מוכנים ומתואמים לפניהם בבטן המטוס בקפידה, כדי שתהא הטיסה נעימה ונינוחה. במהלך אחת הטיסות, טיסה רגילה ושרגית, | הפך בעפוף הבא <

וַיֹּאמְרוּ לְאִמְרוּ אֶשְׁרָה לְהָ ר"ת אלול!

גרסין (ברכה ל"ג): "דרש רבי שמלאי, לעולם יסדר אדם שבתו של הקדוש ברוך הוא ואחר כך יחמל. צמל, ממשנה, דכתיב (דברים ג ט) 'ואתחנן אל ה' בעת ההיא', וכתיב (שם ט) 'ה' אלקים אתה תהלת להראות את עבדך את נדלך ואת ירך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכנבורתיך', וכתיב בירמיה (שם ט) 'אעברה נא ואראה את הארץ השובה' וגו' ע"כ.

מסוגיא זו סמכו בספרים הקדושים (עי' ליקוטי ה"ים חודש אלול) בסדר עבודת חודש אלול המקודש, שיהא איש ישראל מסדיר שבתו של מקום בירח זה, ומתוך כך יבוא אחר כך להתפלל לפניו בימים הנוראים הבעלי"ט.

וטעם סידור שבתו של מקום תחילה, פירש רש"י ז"ל בפ"ק דברכות (ט) שכבר רמזה דוד המלך ע"ה בספר תהלים, דכתיב (יט, טו) 'ה' צורי וגואלי וסמיקי ליה (א, ב) 'אענה ה' ביום צרה'. ואמרין בברכות ירושלמי (פ"א ה"א) מי שאינו סומך גאולה לתפלה למה הוא דומה, לאוהבו של מלך שבא דפק על פתחו של מלך, יצא המלך ומצאו שהפליג, אף הוא הפליג. אלא ויהא אדם מקרב להקדוש ברוך הוא אליו, ומרצוה בתשבחות וקולוסין כו' והוא מתקרב אליו, ובעודו קרוב אליו יש לו לתבוע צרכיו" עכ"ל הזהב.

היינו הרמז הנאה (שמות טו, ט"ז): 'וַיֹּאמְרוּ לְאִמְרוּ אֶשְׁרָה לְהָ' - ראשי תיבות 'אלול'. זו היא אפוא עבודת אלול, להסדיר 'שבתו של מקום' על כל הטובות שעשה עימנו בפרט ובכלל במשך כל ימות השנה החולפת, על נסין וטובותין ונפלאותין שבכל יום עימנו, להכיר אל נכון בטובתו של מקום הגדולה, ולהודות ולשבח לפניו על כך. - ומכאן סמך למנהג אמירת תהלים ושירות ותשבחות בחודש אלול.

וכדברי רש"י ז"ל הנ"ל שסידור שבתו של מקום והשירה לפניו היא הנקישה שאנו נוקשים על דלתי שמים בחודש אלול, כמשל אוהבו של מלך שבא דפק על פתחו של מלך. השירה הזאת יש בה דפיקה ונקישה על שערי רחמים כמו שאנו אומרים בסליחות: "כדלים וכרשים דפקנו דלתין" נ"י בספה"ק "בני יששכר" (אלול א, ח) שבה חודש נפתח דלת' ושערי' עינינו. - ומתוך כך נזכה שייצא המלך לקראתנו ביום המלכות שבראש השנה והימים הנוראים הבאים לקראתנו לשלום, לקבל תפילותינו ברחמים וברצון. אמן.

וַיֹּאמְרוּ לְאִמְרוּ אֶשְׁרָה לְהָ - ראשי תיבות אלול. §. §.

מסופר על שני חסידי קרלין תלמידי תכמים יראים ושלמים שהגיעו פעם לחצרו של הרבי הק' רבי יהושע מבעלזא זצוק"ל לשבות בצל קורתו בשבת קודש, ובהיותם חסידים מופלגים עובדי השם בכל כוחם כדרכם הנעלה של חסידי קרלין, ביקשו רשות מהצדיק לפני שבת להתפלל בצעקות רמות כמנהג הקדוש של חסידי קרלין מימים ימימה. אך הצדיק מיאן ולא הרשה להם, ואמר שעליהם להסתגל למנהג המקום.

בהגיע השבת קודש, בתפילת קבלת שבת וערביה הם אכן התאפקו כל עת התפילה שלא לעצוק כפי שנצטוו, כמו כן אף למחרת בשחרית של שבת הם עצרו את עצמם בכוח ולא צעקו, אבל משהגיעו לתפילת 'נשמת' לא יכלו יותר לעצור ברוחם, והחלו פתאום להתפלל בצעקות רמות מאוד, נראה היה שהם שכחו לרגע היכן הם נמצאים, וכמדומים לבית הכנסת שבקרלין... כל משפט שיצא מפיהם בתפילת נשמת נשמע כמו תורת היריה פגז אדיר, ולאחר אתנחתא קלה שוב מרעיש עולם ומלואו ביריית פגז נוסף! - כך הם רעשו וגעשו בתפילתם שבתוככי ביהכ"נ שבבעלו בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול.

במציאת שבת קודש ניגשו שני הקרלינאים בבושת פנים לבקשת מחילה מלפני הצדיק, על אשר המזו את דבר קדשו וצעקו בתפילה.

חי"ן הצדיק לעומתם ואמר בתוך פחותו, לא לזה התכוונתי כלל! הנה הרבה דרכים הם בעבודת הש"י, כולם אוהבים כולם ברורים, איש על מחנהו ואיש על דגלו. בקרלין אכן נוהגים להתפלל בצעקות מתחילת התפילה ועד סופה, ובקבילות אחרות לא נהגו כן, נהרא נהרא ופשטיה. - כאשר באתם לפני מחילה בבקשת הצעקה מראש לא הסכמתי לשנות ממנהגנו, שכן לדידך הצעקה אינה דבר שניתן להזמינה מראש... אבל אם הצעקה באה מאליה תוך כדי התפילה, זהו דבר גדול מאוד, ושמו אני על כך!

על פי טיב זה המעשה אפשר לרמז בתפילת נשמת עצמו, שמתחילה אנו אומרים: "ואילו פינו מלא שירה כים, ולשונו רינה כהמון גליו וכו', אין אנחנו מספיקים להודות לך וכו'", ומשמע מטעם זה אין יכולים אנו להודות לך ה' אלוקינו ולברך את שמך מלבנו.

ואילו בסוף נשתנה הברכה בפתאום ואנו כן מודים ומשבחים: "כי כל פה לך יודה וכל לשון לך תשבוע וכו' וכל קרב וכליות יזמרו לשמך". והוא תימה, שהרי זה עתה אמרנו שאין אנחנו מספיקים להודות ולברך, וכיצד בפתאום מתחילים אנו להודות, כל פה לך יודה וכל לשון וכו'. אלא שמתחילה בעיקרנו החשבון טרם נכנסה נפשנו בתפילת ההודאה,

המתנה המושלמת - פשוט, נפשוט כל מי שאתה רוצה להוקיר

בספר טיב המעשיות נמצא איצור יקר של סיפורים ועובדות לשוחח שבת על כל פרשה ופרשה

מקהלת המשוררים היה איש מקומי צעיר וקל דעת, שדעתו היתה נתונה רק ליופי השירה החיצוני, ולהצלחת צלילי קולות המוסיקה בדיוק על פי התווים שבכיתוב...
באחת השנים בא אליו המנצח בטרוניה על הרצינות והכבדות הרבה שהוא משרה בתפילותיו בבית הכנסת, הוא רטן ורגז: מדוע מכניס אתה אותנו בכל שנה לאווירה המזוהה הזו?...

כ"ק האדמו"ר רבי אליעזר זוסיא פורטיגל זצוק"ל מסקולען שבסבריה, תלמידו של "ליק אא" הגה"צ רבן גמליאל הכהן רבינוביץ זצוק"ל בשיבתו שבקעשנינו, עלה לאחור ניסי הצלנו מעמק הבכא של הקומוניסטים האכזריים שרדפוהו חרמה אל העיר 'ניו יורק' רבתי שבארצות הברית. שם החל לקרב נשמות ישראל לתורה ולמצוות, בעיקר בעזרת ניגוניו המפורסמים שובי הלב, שעל ידם השיב ליבות ישראל אל צור מחצבתם, להתרפק בשירת לב ונפש על אביהם שבשמים.
בהגיעו פעם לביקור בהיכלו של יחידו ורעו כ"ק הרה"ק מסקווירא זצוק"ל, לאחר שישבו שני דייקי עולם הללו, תרי צנתרי דדהבא, באהבה גדולה ושוחחו ויחידו בדברי תורה, ביקש הרבי מסקווער את אורחו לפצוח בניגון של שמחה, הרי ידוע הרבי כנעים זמירות ישראל ובכוחו לשמח אלקים ואנשים! אמר הצדיק המארח.
ענה הרבי מסקולען לבקשת מארחו, ושאל מלפניו באיזה שיר יבחר, האם יעדיף 'ניגון' בלבד ללא מילים, או שמא ירצה בניגון עם מילים?
הרהר הרבי מסקווירא קמעא בשאלה זו, ולאחר אמו, אכן ישנה מעלה גדולה בניגון שעם המילים, שיש בכוחו של הניגון לבטא ולגלות את פנימיות כונת התיבות, ולהחדים לעומק הלב. אבל נראה שהניגון בלי המילים גבוה ועלה יותר, שכן ניגון ללא מילים

ביכולתו להתפשט בלי גבול, ואינו מצומצם ומוגבל על המילים המסוימות בלבד, אלא ניתן להתעלות בו בכל דבר וענין בלא מעצור. ואכן פצח הרבי מסקולען עם פמלייתו באחד מניגוני הנפלאים, ועלתה השירה באותו מעמד בהתעוררות עצומה, כשכל הקהל נסחפים בהתעוררות והתרגשות עצומה, תחת צל קדשם של שני הצדיקים הגדולים.

לפום זרכו בקודש פירש בנו ממשין זרכו כ"ק האדמו"ר מסקווירא שליט"א את מאמר נעים זמירות ישראל במזמור שיר ליום השבת (תהלים צ.ב.ג.) "טוב הודות לה" - כאשר שרים שירי הודיה לה' עם מילים של הודאה הרי הוא 'טוב', אך 'ולזמר לשמן' - הזמר לשמן בלבד ללא מילים הוא 'עליין', נעלה ביותר גבוה מעל גבוה.
• § • § •

גרסינן באגדתא דפרק חלק (סנהדרין פד): "מעשה באשה אחת, שכנתו של רבן גמליאל, שמת בנה והיתה בוכה עליו בלילה. שמע רבן גמליאל קולה, ובכה כנגדה, עד שנשורו ריסי עיניו. למחר הכירו בו תלמידיו, והוציאוה משכנתו" ע"כ.

מעין זה אירע לפני שנים רבות בשנות נעוריו בבית אבי ואמי זצ"ל שבשכונת 'בתי ניטץ' הוותיקה, כשנפטר ילד קטן בגיל שנתיים וחצי אצל משפחת דרוק המעטייה, שדרו בשכונת אלניו.

הלוויה הכובדת והמצערת התקיימה ביום השישי ערב שבת קודש, והכל השתתפו והתייסו בצערה הגדול של המשפחה החשובה. באותה שבת ביקש אבינו זצוק"ל שנשיר את הזמירות של שבת בהשקט, ולא בקול רם כדרכנו, כדי שנתחשב בצערם של משפחת דרוק הטורדים באבלם וצערם, ושירתנו הרמה יכולה להפריע בעדם!

כך הוא ליבם של תלמידי חכמים יראי ה', לחשב ולהתחשב בכל דבר אם אין נגדם איזה צער לאיש ישראל. - על אף גדול החשיבות של זמירות השבת, בשירות ותשבחות לקל חי, יש להיזהר שלא ייגרם מתוכם בעקיפין שום הפרעה לשכנים היקרים!
• § • § •

הגה"צ רבי נטע ציינווירט זצ"ל היה אומר, שבשתי מצוות חזינן מנהגם של ישראל קדושים לערוך אותם בשמחה גדולה ועצומה, ששים ושמיים ברוב עם ומרקדין בהם בריקודין עילאין, הלא הם שמחת החתונה, ושמחת הכנסת ספר תורה.

כל דבר שנהגו בו ישראל מקדמת דנא, יש בו סיבה וטעם הגון, ולא בכדי נרשר מנהג זה בבית ישראל, כלשון המורגל בפי הפוסקים: "פוק חזי מאי עמא דבר", כי מנהגם של ישראל שורשו גבוה ונעלה בקודש.
אף על מנהג זה הטעים ר' נטע הצדיק טעם נאה, הנה כל מצוה שבתורה צריכים אנו לעשותה ולקיימה בשמחה רבה בתופים ובמחולות, על שזוכים אנו לשמש לפני המלך מלכו של עולם ברוך הוא. כדוגמת מצות 'הנחת תפילין' או בכל שאר המצוות שמן הראוי לקרוא לחברים ולשמוח עימם יחידו בחגיגה גדולה.

אך לפי שהרבה לנו הקב"ה ברוב טובו וחסדו תורה ומצוות (מטת כהן), ולא נוכל כל העת לחגוג בחגיגות וריקודים, לפיכך מתחכמים ישראל לעשות את המצוה הראשונה שבתורה (בראשית א, כב) "פרו ורבו" שהיא החתונה, והמצוה האחרונה שבתורה (דברים לא, טו) "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת" שהיא ההכנסת ספר תורה, לקיים אותם ברוב שמחה וששון וברוב פאר והדר.
ובכן מגלים ישראל דעתם, שכשם שהתחלה והסוף במצוה ראשונה ומצוה אחרונה עושים בשמחה גדולה, כן ששים ושמיים אנו כמו כן גם בכל המצוות כולם, שכל המצוות נכללים בין מצוה ראשונה לאחרונה.

וכל שתחילתו וסופו בשמחה חשיב כולו בשמחה, להודות ולשבח לפניו יתברך שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת, הוא יפתח ליבנו בתורתו וישם בלבנו אהבתו ויראתו, לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם, אמן ואמן.

על הברכה יעמדו

לקבלת העלון בכייל (דוא"ר) נא לשלוח לכייל הפצו"ב | יתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריצייט | התורמים להפצת העלון

Table with 10 columns listing names and contact information for donors and recipients, including 'גרפצ'יק', 'קשת הרשת', and 'האחים היקרים'.

יר"ל ע"י קהילת שבת בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגונוך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענונינים יקבלו את העלון בכייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ בהדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173